

**ŽELDYNŲ IR ŽELDINIŲ BŪKLĖS
EKSPERTIZĖ**

Katalikų Bažnyčios g. 3, Šilutės mieste, žemės sklype kad. Nr. 8867/0017:136.

Nepriklausomas želdynų ir želdinių ekspertė
Augustė Bujokaitė

TURINYS

PAVADINIMAS	LAPŲ	LAPAS
Pažintinė informacija	3	3-5
Būklės vertinimas	3	6-8
Fotofiksacijos	3	9-11
Išvados ir rekomendacijos	4	11-14
Nepriklausomo želdynų ir želdinių eksperto kvalifikacijos atestatas Nr. (26)-NŽE-20	2	15-16

* numeracija pagal pdf lapus.

PAŽINTINĖ INFORMACIJA

Vieta: Katalikų Bažnyčios g. 3, Šilutės mieste, žemės sklype kad. Nr. 8867/0017:136. Šiaurinė sklypo pusė ribojasi su privačiu žemės sklypu, vakarinė dalis ribojasi su Katalikų Bažnyčios gatve ir valstybine žeme, rytinėje ir pietinėje pusėje ribojasi su valstybine žeme.

Apžiūros laikas: 2025 spalio 20 d.

Metodika: Ekspertizė atliekama vizualiniu būdu.

Ekspertizės atlikimą reglamentuojantys dokumentai:

1. Lietuvos Respublikos Želdynų įstatymas.
2. Želdynų ir želdinių inventorizavimo ir apskaitos taisyklės, Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2008 m. sausio 8 d. įsakymu Nr. D1-5 (Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2024 m. spalio 29 d. įsakymo Nr. D1-370 redakcija).
3. Želdynų ir želdinių būklės ekspertizės atlikimo tvarkos aprašas, Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2007 m. gruodžio 14 d. įsakymu Nr. D1-673 (Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2021 m. rugsėjo 16 d. įsakymo Nr. D1-540 redakcija).
4. Kriterijai, kuriuos atitinkantys medžiai ir krūmai priskiriami saugotiniams želdiniams, Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2008 m. kovo 12 d. nutarimu Nr. 206 (Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2021 m. gruodžio 22 d. nutarimo Nr. 1101 redakcija).
5. Kriterijai, pagal kuriuos dendrologiniai, ekologiškai, estetiškai vertingi, kultūros paveldui ir kraštovaizdžiui reikšmingi medžiai ir krūmai skelbiami saugotinais želdiniais, Lietuvos Respublikos

aplinkos ministro 2007 m. gruodžio 29 d. įsakymu Nr. D1-716 (Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2023 m. birželio 6 d. įsakymo Nr. D1-179 redakcija).

6. Želdynų ir želdinių sanitarinės apsaugos taisyklės, Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2007 m. gruodžio 14 d. įsakymu Nr. D1-675.

7. Invazinių lietuvoje rūšių sąrašas, Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2004 m. rugpjūčio 16 d. įsakymu Nr. D1-433 (Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2016 m. lapkričio 28 d. įsakymo Nr. D1-810 redakcija).

8. Želdynų įrengimo ir želdinių veisimo taisyklės, Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2007 m. gruodžio 29 d. įsakymu Nr. D1-717 (Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2022 m. sausio 18 d. įsakymo Nr. D1-10 redakcija).

9. Lietuvos standartas LST 1516:2015.

BŪKLĖS VERTINIMAS

Analizuojami medžiai – maumedžiai, eglės ir pušys. Želdiniai yra privačiame žemės sklype Katalikų Bažnyčios g. 3, Šilutės miesto rytinėje dalyje. Analizuojami medžiai auga grupėje su kitais želdiniais arba pavieniai, dominuoja spygliuočiai. Žemiau pateikiamoje schemoje vaizduojama analizuojamų želdinių vieta žemės kad. Nr. 8867/0017:136.

Žymios apsaugos nuo triukšmo ir dulkių, dujų taršos nesudaro, nes auga medžių grupėje ir yra nedidelė jos sudedamoji dalis ar pavieniai. Želdinio atitiktis vietos ekologinėms sąlygoms (atsparumas žiemai, dirvožemio mechaninė sudėtis, rūgštingumas ir drėgmė, šviesos poreikis ir kt.) nevertinama, netyrinėjama. Analizuojami želdiniai nėra valstybės ar savivaldybės saugomi gamtos paveldo objektai, nėra įrašyti į Augalų nacionaliniams genetiniams ištekliams priskirtų medžių grupių ir pavienių medžių sąrašą, nėra inventorizuoti.

ŽELDINIŲ INVENTORIZACIJOS LENTELĖ

Želdyno (objekto) pavadinimas	Medžio, krūmo Nr. plane	Rūšinės sąidieties koeficientas	Medžio, krūmo rūšis ²	Kiekis, vnt.	Amžius, m. ⁴	Akštis, m	Diametras, cm	Medžių grupės skaičius ar krūmų glaudumas	Medžių, krūmų būklė ¹	Reikalingos tvarkymo priemonės	Pastabos
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Katalikų Bažnyčios g. 3, Šilutės miestas	1.	-	Europinis maumedis (Larix decidua)	1	50-55	18-20	31	-	3	Aprašoma išvadose	
	2.	-	Europinis maumedis (Larix decidua)	1	50-55	18-20	23	-	3		
	3.	-	Europinis maumedis (Larix decidua)	1	50-55	18-20	35	-	3		
	4.	-	Europinis maumedis (Larix decidua)	1	50-55	18-20	35	-	3		
	5.	-	Europinis maumedis (Larix decidua)	1	50-55	18-20	33	-	3		
	6.	-	Europinis maumedis (Larix decidua)	1	50-55	18-20	34	-	3		
	7.	-	Europinis maumedis (Larix decidua)	1	50-55	18-20	37	-	3		
	8.	-	Europinis maumedis (Larix decidua)	1	50-55	18-20	44	-	3		
	9.	-	Paprastoji eglė (Picea abies)	1	80-90	18-19	44	-	3		
	10.	-	Paprastoji eglė (Picea abies)	1	70-80	17-18	33	-	3		
	11.	-	Paprastoji eglė (Picea abies)	1	70-80	17-18	28	-	4		

Želdyno (objekto) pavadinimas	Medžio, krūmo Nr. plane	Rūšinės sūdities koeficientas	Medžio, krūmo rūšis ²	Kiekis, vnt.	Amžius, m. ⁴	Aukštis, m	Diametras, cm	Medžių grupės skaičius ar krūmų glaždumas	Medžių, krūmų būklė ¹	Reikalingos tvarkymo priemonės	Pastabos
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
	12.	-	Paprastoji eglė (Picea abies)	1	70-80	16-17	32	-	3		
	13.	-	Paprastoji eglė (Picea abies)	1	70-80	18-19	34	-	2		
	14.	-	Europinis maumedis (Larix decidua)	1	90-100	25-27	65	-	2		
	15.	-	Europinis maumedis (Larix decidua)	1	90-100	22-24	55	-	3		
	16.	-	Paprastoji eglė (Picea abies)	1	60-70	19-21	28	-	3		
	17.	-	Paprastoji eglė (Picea abies)	1	60-70	19-21	27	-	3		
	18.	-	Europinis maumedis (Larix decidua)	1	90-100	24-25	55	-	2		
	19.	-	Paprastoji pušis (Pinus sylvestris)	1	80-90	18-20	35	-	2		
	20.	-	Maumedis (Larix)	1	80-90	7-8	39	-	3		rūšinė veislė nenustatyta
	21.		Europinis maumedis (Larix decidua)		90-100	12-13	28		3		Pasviręs 40 ⁰

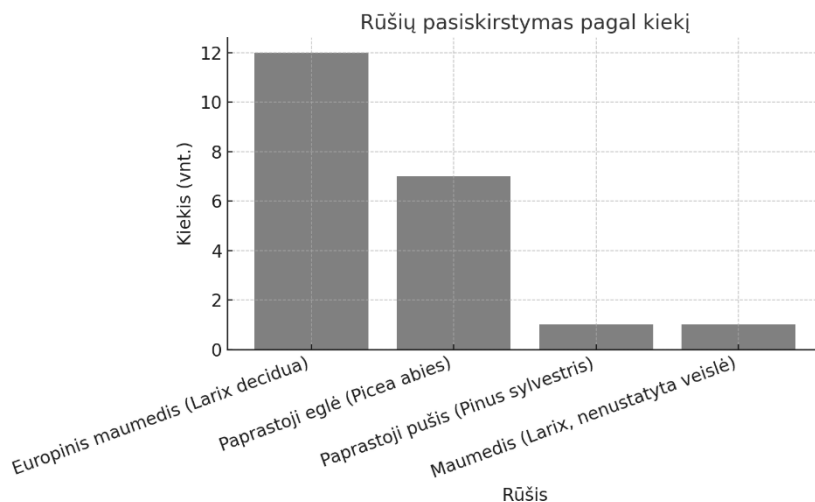
¹ skiltis „Želdinių būklė“ (1 – gera būklė, 2 – patenkinama, 3 – bloga, 4 – žuvęs želdinys).

² Medžių rūšys lauko sąlygomis buvo nustatytos vizualiai, vertinant išorinius morfologinius požymius – lapų formą ir venaciją, kamieno bei žievės spalvą ir tekstūrą, šakų išsidėstymą, bendrą augimo pobūdį ir kt.

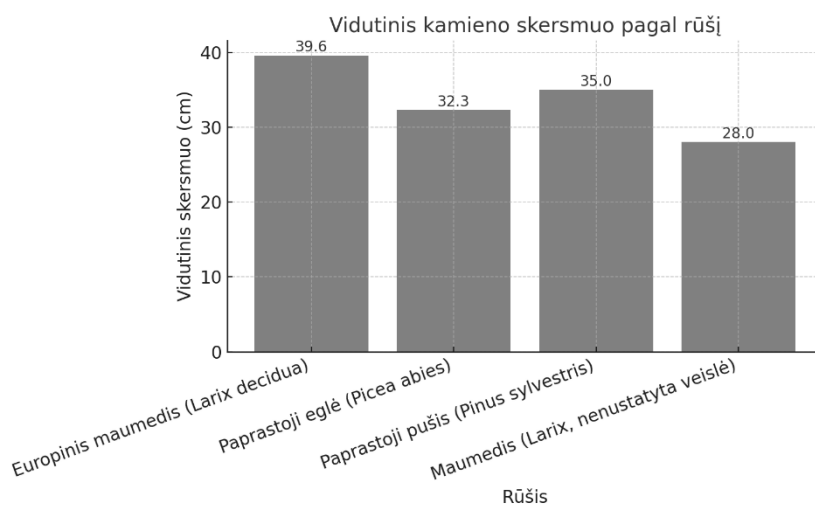
³ Lietuvos Respublikos Aplinkos ministras Įsakymas dėl invazinių Lietuvoje rūšių sąrašo patvirtinimo 2004 m. rugpjūčio 16 d. Nr. D1-433.

⁴ Amžius apytikslis, medžių amžius buvo apskaičiuotas remiantis dendrometrijos principu, naudojant kamieno skersmenį (cm) ir vidutinį metinį prieaugį (cm/metus) atviroje vietoje.

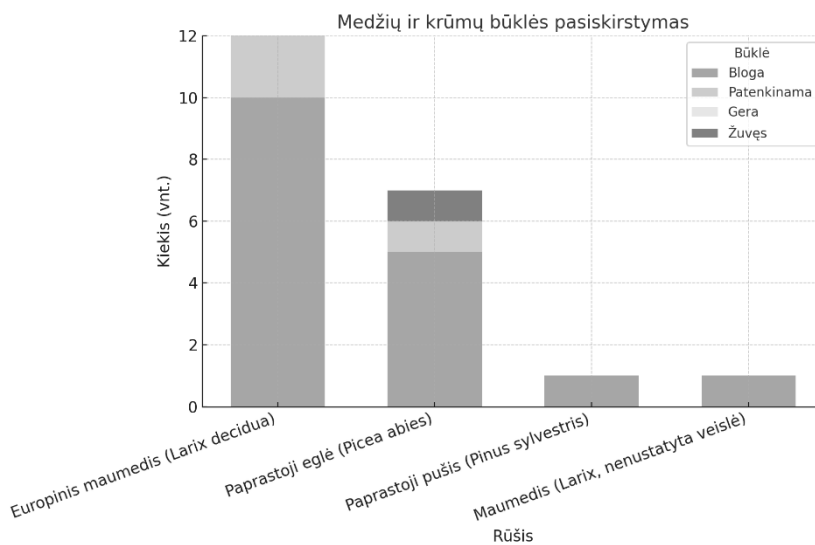
Rūšių pasiskirstymas pagal kiekį

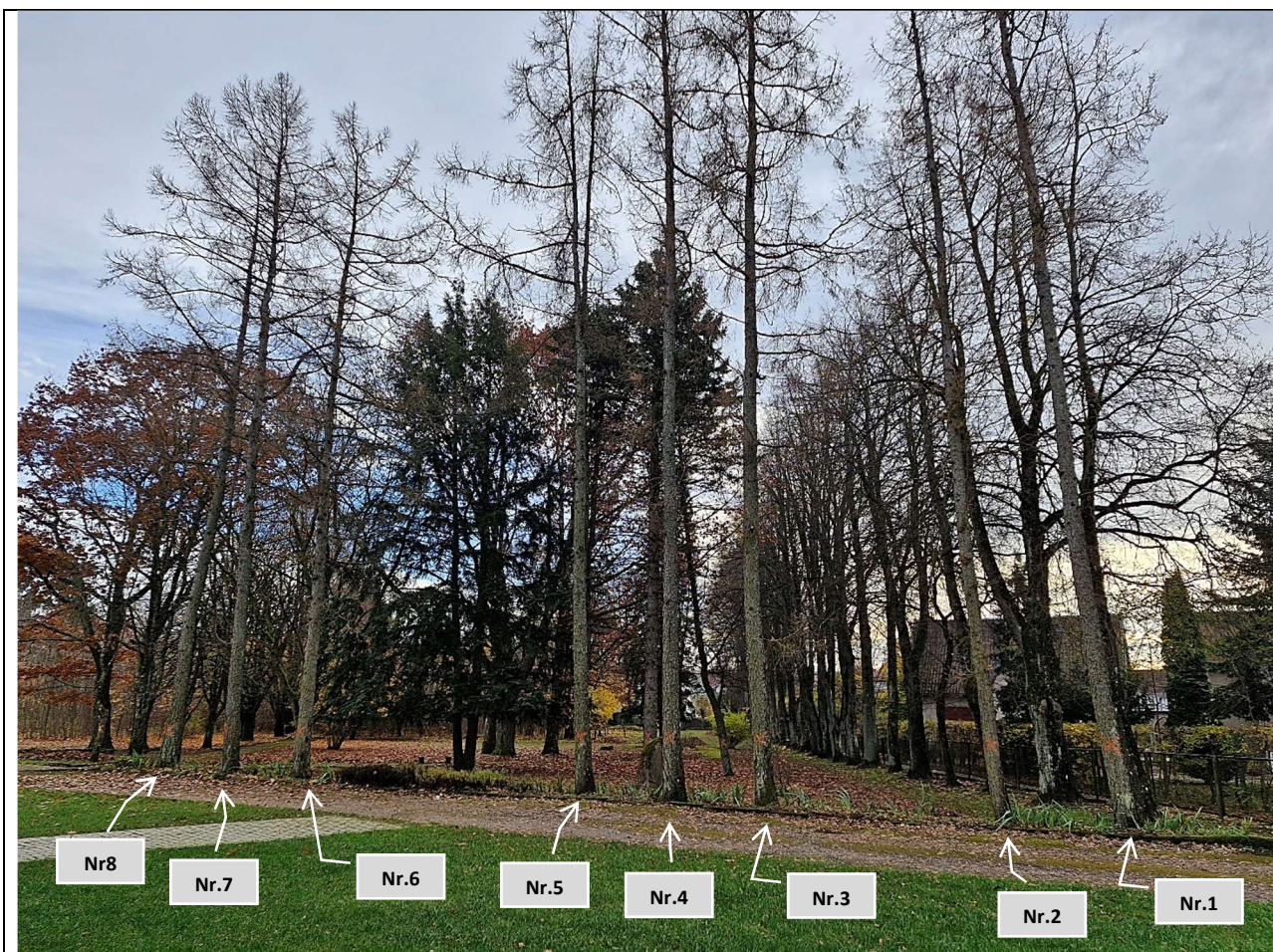
Vidutinis amžius pagal rūšį:

Medžių ir krūmų būklės pasiskirstymas

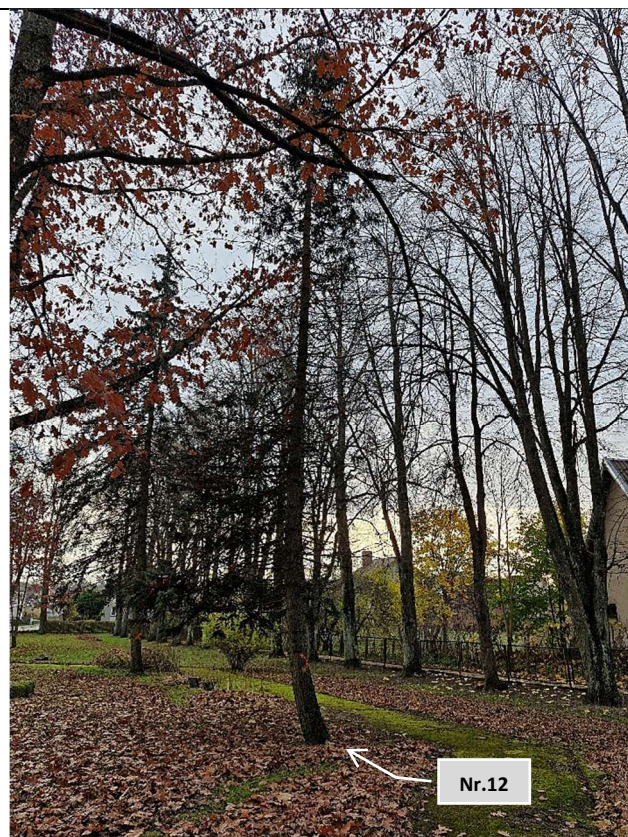
FOTOFIKSACIJOS

Medis Nr.1 – Nr.8

Medis Nr.9 – Nr.11

Medis Nr.12

Medis Nr.13

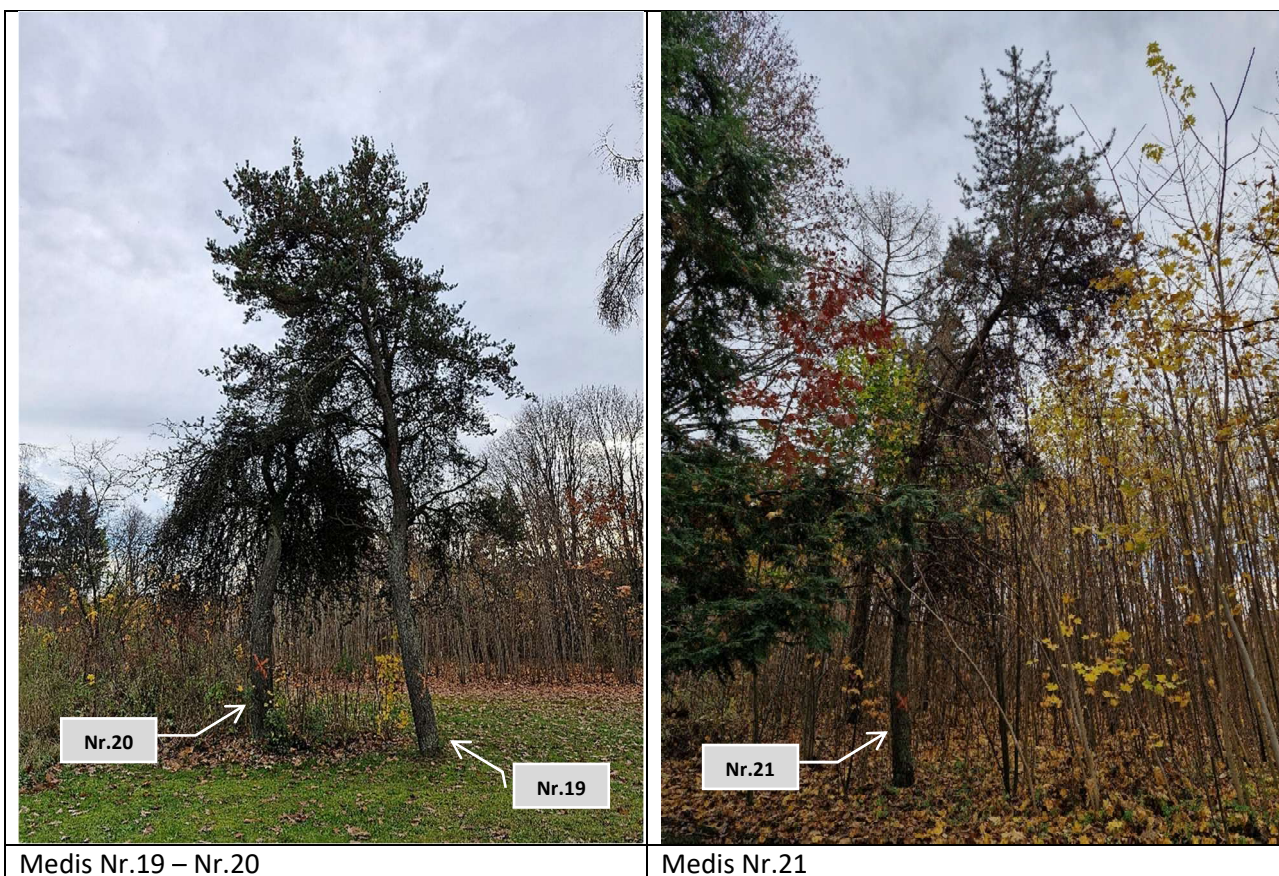
Medis Nr.14

Medis Nr.15 – Nr.17

Medis Nr.18

Medis Nr.19 – Nr.20

Medis Nr.21

IŠVADOS IR REKOMENDACIJOS

Būklės vertinimo kriterijai		Būklės vertinimas	
		Pagrindimas	Išvada
1. Želdinių fizinė būklė	1.1. fitosanitarinė būklė ir kamieno pažeidimai	Dauguma želdinių yra blogos fizinės būklės – nustatyti kamieno pažeidimai, žievės atšokimai, sausuoliai, puvinio židiniai ir pavojingi kamienų pasvirimai. Dalis medžių, ypač maumedžiai ir eglės, prastai prisitaikę prie vietos ekologinių sąlygų: stebimas sulėtėjęs augimas, išretėjusios ir susilpnėjusios lajos, nepakankamas metinis priaugis. Želdiniai auga tankiai, jiems trūksta gyvybinės erdvės, šakos persidengia, kamienai deformuoti dėl šviesos stokos ir konkurencijos, o savaiminiai krūmai dar labiau riboja medžių šaknų ir lajų vystymąsi.	Bloga.
	1.2. atitiktis vietos ekologinėms sąlygoms		
	1.3. gyvybinė erdvė		
2. Želdinių fiziologinė būklė	2.1. bendras lajos išsivystymas	Daugelio želdinių lajos yra silpnai išsivysčiusios: jos išretėjusios, dalis šakų	Patenkinama.

	2.2. metinių ūglių prieaugis	nudžiūvusios, matomi lajų deformacijos požymiai dėl šviesos trūkumo ir tarpusavio konkurencijos. Metinių ūglių prieaugis daugumos medžių yra sumažėjęs, ypač senesnių eglėlių ir maumedžių – tai rodo nusilpusią fiziologinę būklę ir ribotas augimo galimybes.	
3. Želdinių poveikis aplinkai	3.1. svarba mikroklimatui optimizuoti	Želdiniai teigiamai veikia aplinkos mikroklimatą – suteikia pavėsį, sumažina temperatūrų svyravimus ir dalinai slopina vėjo poveikį. Medžiai prisideda prie oro kokybės gerinimo, sugerdami dalį teršalų ir dulkių, o šaknų sistema padeda stabilizuoti dirvožemį, taip mažindama erozijos riziką. Krūmai ir medžiai sudaro palankią terpę biologinei įvairovei: juose veisiasi paukščiai, vabzdžiai ir smulkūs gyvūnai. Želdiniai taip pat mažina triukšmo sklaidą ir prisideda prie kultūrinio kraštovaizdžio formavimo, tačiau dėl dalies medžių blogos būklės ir netaisyklingų formų bendras estetinis ir ekologinis poveikis yra vidutinis.	Teigiama – patenkinama.
	3.2. apsauga nuo oro taršos		
	3.3. apsauga nuo vandens ar vėjo sukeltos dirvos erozijos		
	3.4. biologinės įvairovės palaikymas		
	3.5. apsauga nuo triukšmo		
	3.6. poveikis kultūriniam kraštovaizdžiui		
4. Želdinių daromas žalingas poveikis – dabar ir (ar) ateityje	4.1. medžių padėtis atsižvelgiant į elektros oro linijas ir jų apsaugos zonas	Dalis želdinių savo dabartine ir ateities būkle gali kelti pavojų aplinkai: nustatyti pavojingai pasvirę ir fiziškai pažeisti medžiai, kurie dėl blogos būklės gali tapti grėsme žmonių saugumui, pastatams ar eismui. Kai kurie želdiniai auga arti inžinerinių tinklų bei dangų, todėl jų šaknys gali ardyti kietųjų dangų konstrukcijas ir riboti prieigą prie požeminių komunikacijų. Nors tiesioginių pažeidimų elektros oro linijoms ar fasadams nenustatyta, pavieniai medžiai dėl lajos formos gali užtemdyti aplinkinius pastatus ar erdves. Įvertinus bendrą želdinių būklę ir nustatytą riziką, labiausiai pavojingi yra blogos būklės maumedžiai ir eglės.	Bloga (želdiniai turi reikšmingų rizikos veiksnių).
	4.2. medžių ir krūmų padėtis atsižvelgiant į požeminius inžinerinius tinklus		
	4.3. želdiniai, kenkiantys pastatų fasadų apdailai		
	4.4. želdiniai, užtemdantys gyvenamųjų ar kitų pastatų langus, vaikų žaidimų aikštes		
	4.5. želdiniai, šaknų atžalomis arba paviršinėmis šaknimis ardantys kietą ploto dangą		
	4.6. želdiniai, dėl blogos būklės keliantys pavojų žmonėms, statiniams, eismo saugumui		
	4.7. želdiniai, labai teršiantys aplinką, sukeltys alergiją		
	4.8. želdiniai, ardantys statinių konstrukcijas		
5. Želdinių estetinės būklės vertinimas	5.1. želdiniai, gerinantys aplinkos estetiką	Dalis želdinių, ypač sveikesni maumedžių ir eglėlių egzemplioriai, prisideda prie	Patenkinama.

	5.2. želdiniai, darantys ar galėsiantys daryti ateityje neigiamą poveikį aplinkos estetikai	aplinkos estetikos, suteikia želdynui vertikalumo, struktūros ir natūralių gamtinių elementų. Tačiau dėl vyraujančios blogos medžių būklės, lajų išretėjimo, pasvirusių kamienų ir džiūstančių šakų bendras estetinės kokybės lygis yra neaukštas. Kai kurie medžiai dėl deformuotų lajų ar prastos fizinės būklės gali ateityje dar labiau menkinti kraštovaizdžio estetiką ir vizualinį vientisumą.	
--	---	---	--

Apibendrinus visus vertinimo kriterijus, želdyno būklė nustatoma kaip patenkinama–bloga. Didžioji dalis želdinių yra prastos fitosanitarinės ir fiziologinės būklės – daug maumedžių ir eglių turi kamieno pažeidimų, džiūstančių šakų, pasvirimų ar puvinio požymių. Nustatyti ir pavojingi medžiai, keliantys riziką žmonėms bei infrastruktūrai. Rūšinėje sudėtyje vyrauja europinis maumedis (12 vnt.) ir paprastoji eglė (7 vnt.), taip pat aptinkama pavienių kitų rūšių egzempliorių. Medžių diametrai svyruoja nuo 23 iki 65 cm, o pagal turimus duomenis nustatyti amžiaus intervalai rodo skirtingo brandumo medžius, tačiau dalies jų augimas sulėtėjęs dėl nepalankių ekologinių sąlygų ir konkurencijos. Estetinė želdyno kokybė vidutinė – nors kai kurie sveikesni egzemplioriai suteikia vertingų kraštovaizdžio elementų, bendrą vaizdą menkina išretėjusios lajos, sausuoliai ir deformuoti kamienai. Vertinimas rodo, kad želdynas pasižymi ribota ekologine verte, menku stabilumu ir reikalingas priežiūros bei sanitarinių priemonių.

1. Pašalinti blogos būklės, pavojingai pasvirusius, žuvusius ar stipriai pažeistus medžius, pirmiausia – blogos būklės europinius maumedžius ir egles, kurie kelia pavojų žmonėms, statiniams bei eismo saugumui.
2. Atlikti sanitarinį bei formuojamąjį genėjimą, pašalinant sausuolius, ligotas, išretėjusias ir tarpusavyje besitrinančias šakas. Taip pat šalinti menkaverčius savaiminius krūmus ir želdinius, kurie riboja medžių gyvybinę erdvę.
3. Atlaisvinti per tankiai augančių želdinių grupes, pagerinant medžių apšvietimą, stabilumą, lajų formavimąsi ir metinį prieaugį.
4. Planuojant infrastruktūros, gatvių ar takų tvarkymo, remonto ar plėtros darbus, želdinius rekomenduojama maksimaliai išsaugoti arba atsodinti greta naujai formuojamų dangų, užtikrinant pakankamą jų augimo erdvę.
5. Nustačius želdinius, augančius arti požeminių ar antžeminių inžinerinių tinklų, atlikti geodezinius matavimus ir derinti sprendinius su tinklų valdytojais. Jeigu želdiniai kelia grėsmę tinklų eksploatavimui, juos pašalinti arba perkelti. Bet kokie želdinių šalinimo, perkėlimo ar esminio

genėjimo darbai gali būti vykdomi tik gavus Šilutės rajono savivaldybės išduotą leidimą, vadovaujantis galiojančiais želdynų ir želdinių apsaugos reikalavimais.

6. Teritorijose, kur želdiniai ardo kietąją dangą paviršinėmis šaknimis, įrengti šaknų barjerus, rekonstrukcijos metu naudoti apsauginius sluoksnius arba koreguoti dangų konstrukcijas taip, kad jos būtų suderinamos su želdinių augimu.
7. Reguliariai stebėti želdinių būklę, ypač medžių su kamieno pažeidimais, išretėjusiomis lajomis ar pavojingu pasvirimu, bei periodiškai atlikti jų būklės vertinimą.
8. Visus želdinių priežiūros, tvarkymo, genėjimo ar pašalinimo darbus atlikti vadovaujantis Lietuvos Respublikos želdynų ir želdinių apsaugos reglamentais bei Šilutės rajono savivaldybės sprendimais ir tvarkomaisiais dokumentais.

APLINKOS APSAUGOS AGENTŪRA

AUGUSTĖ BUJOKAITĖ

(vardas ir pavardė asmens, kuriam išduotas nepriklausomo želdynų ir želdinių eksperto kvalifikacijos pažymėjimas)

**NEPRIKLAUSOMO ŽELDYNŲ IR ŽELDINIŲ EKSPERTO
KVALIFIKACIJOS ATESTATAS**

2022-07-

(išdavimo data ir registracijos Nr.)

Šis atestatas patvirtina, kad asmuo, kuriam jis išduotas, atitinka Lietuvos Respublikos želdynų įstatyme nustatytus kvalifikacijos reikalavimus, keliamus nepriklausomam želdynų ir želdinių ekspertui, ir turi teisę atlikti želdynų ir želdinių būklės ekspertizę.

Nepriklausomo želdynų ir želdinių eksperto kvalifikacijos atestatas galioja neterminuotai.

Direktorė

Milda Račienė

(pareigos, parašas, atestatą išduodančio asmens vardas, pavardė)

ŽELDYNŲ IR ŽELDINIŲ BŪKLĖS EKSPERTIZĖ, Karaliaučiaus g. 3, Šilutės mieste, žemės sklype kad. Nr. 8867/0017:136.,

DETALŪS METADUOMENYS	
Dokumento sudarytojas (-ai)	Aplinkos apsaugos agentūra 188784898, A. Juozapavičiaus g. 9, LT-09311 Vilnius
Dokumento pavadinimas (antraštė)	NEPRIKLAUSOMO ŽELDYNŲ IR ŽELDINIŲ EKSPERTO KVALIFIKACIJOS ATESTATAS (Augustė Bujokaitė)
Dokumento registracijos data ir numeris	2023-08-01 Nr. (26)-NŽE-20
Dokumento gavimo data ir dokumento gavimo registracijos numeris	–
Dokumento specifikacijos identifikavimo žymuo	ADOC-V1.0
Parašo paskirtis	Pasirašymas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Milda Račienė, Direktorius
Sertifikatas išduotas	MILDA RAČIENĖ, Aplinkos apsaugos agentūra LT
Parašo sukūrimo data ir laikas	2023-07-31 17:32:02 (GMT+03:00)
Parašo formatas	XAdES-T
Laiko žymoje nurodytas laikas	2023-07-31 17:32:08 (GMT+03:00)
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	ADIC CA-B, Asmens dokumentu israsymo centras prie LR VRM LT
Sertifikato galiojimo laikas	2023-05-09 10:02:43 – 2026-05-08 10:02:43
Informacija apie būdus, naudotus metaduomenų vientisumui užtikrinti	"Registravimas" paskirties metaduomenų vientisumas užtikrintas naudojant "RCSC IssuingCA, VI Registru centras - i.k. 124110246 LT" išduotą sertifikatą "DBSIS, Informatikos ir ryšių departamentas prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos, i.k.188774822 LT", sertifikatas galioja nuo 2022-05-19 16:48:06 iki 2025-05-18 16:48:06
Pagrindinio dokumento priedų skaičius	–
Pagrindinio dokumento priedamų dokumentų skaičius	–
Priedamo dokumento sudarytojas (-ai)	–
Priedamo dokumento pavadinimas (antraštė)	–
Priedamo dokumento registracijos data ir numeris	–
Programinės įrangos, kuria naudojantis sudarytas elektroninis dokumentas, pavadinimas	DBSIS, versija 3.5.73.2
Informacija apie elektroninio dokumento ir elektroninio parašo (-ų) tikrinimą (tikrinimo data)	Atitinka specifikacijos keliamus reikalavimus. Visi dokumente esantys elektroniniai parašai galioja (2023-08-01 10:40:29)
Paieškos nuoroda	–
Papildomi metaduomenys	Nuorašą suformavo 2023-08-01 10:40:29 DBSIS

ŽELDYNŲ IR ŽELDINIŲ BŪKLĖS EKSPERTIZĖ Katalikų Bažnyčios g. 3, Šilutės mieste, žemės sklųpė kad. Nr. 8867/0017:136.